

UNIT IV

Lesson 22

ఏం చేస్తున్నావు?

WHAT ARE YOU DOING ?

గోవి : రవి! ఇక్కడేం చేస్తున్నావు?

Ravi! What are you doing here?

రవి : మామిడి పళ్లు కోస్తున్నాను. ఏమిటి ఆ సంచీ? అందులో ఏముంది?

I am cutting the mangoes. What is that bag? What is in it?

గోవి : ఏమీలేదు. ఖాళీ సంచీ. నాకు గూడా ఒక పండు ఇవ్వు.

There is nothing in it. It is empty. Give me a fruit.

రవి : తీసుకో! నువ్వు బైటికి వెళ్తున్నావా?

Take it. Are you going out?

గోవి : లేదు. అదుగో చూడు! ఆ పండు చాలా బాగుంది. అది కొయ్యి. ఏమిటి బ్లేడుతో కోస్తున్నావా? కత్తి ఉంది కదా!

No. Look there! That fruit is good. Cut that one. Why are you cutting with a blade? There is a knife!

Lesson 22

రవి :	కత్తికి పదును లేదు.	That knife not shorp.
గోవి :	మీ తమ్ముడు లోపల ఏం చేస్తున్నాడు?	What is your brother doing inside?
రవి :	హరికి ఉత్తరం రాస్తున్నాడు. తలుపు కొట్టు. వాడు నీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాడు. వాడి దగ్గర హరి అడ్రసు లేదు.	He is writing a letter to Hari. Tap the door. He is waiting for you. He does not have Hari's address.
బాలు :	గోవి! లోపలికి రా! ఈ ఉత్తరం మీద హరి అడ్రసు రాయ.	Gopi! Come in. Please write Hari's address on the letter.
గోవి :	హరి అడ్రసు డైరీలో ఉంది. వెతుకు.	Hari's address is in the diary. Search for it.
బాలు :	ఇందులో ఎక్కడా లేదు.	It is no where here in this (diary).
గోవి :	ఇంకొక సారి వెతుకు. ఎందులో చూస్తున్నావు? అది పాత డైరీ!	Search for it once again. Where are you looking into? That is an old diary.
రవి :	బైట ఎవరో తలుపు కొడుతున్నారు. తలుపు తియ్యి బాలూ!	Some one is knocking door outside. Open the door Balu!
గోవి :	నేను తీస్తున్నాను. బైట ఎవరూ లేరు. గాలికి తలుపులు చప్పుడు చేస్తున్నాయి.	I am opening the door. There is no one outside. The doors are rattling because of the wind.
రవి :	సరే! ఆ కుర్చీని తలుపు దగ్గరికి నెట్టు.	Okay! Push that chair to that door.
గోవి :	నెడుతున్నాను. ఇందులో ఏవో కాయితాలున్నాయి.	I am pushing it. There are some papers in this.

An Intensive Course in Telugu

రవి : వాటి మీద ఈ పుస్తకం పెట్టు.

Keep this book on them.

గోపి : పెడుతున్నాను.

I am keeping it there.

బాలు : గోపి! మనం ఇప్పుడు ఈ పుస్తకాల
కట్టలు రైలుస్టేషనుకు తీసుకు
పోవాలి కదా! బయల్దేరు.

Gopi! We have to take these
book-bundles to the Railway
station. Aren't we? Start.

గోపి : పుస్తకాలు చాలా ఉన్నాయి.

The books are many.

బాలు : అవును. గిరి, శర్మ కూడా మనతో
వస్తున్నారు. నువ్వీ కట్ట తీసుకో!
గిరి ఇది నువ్వు తీసుకో! ఇది
శర్మకు ఇవ్వు!

Yes. Giri and Sarma are also
coming with us. You take this
bundle. Giri, you take this.
Give this to Sarma.

గోపి : బాలూ! ఎందుకు కుంటున్నావు?

Balu! Why are you limping?

బాలు : నా కాలు నెప్పిగా ఉంది. నువ్వు
ముందు వెళ్లకు.

My leg is paining. Don't go fast
(before me).

గోపి : అయితే నా చెయ్యి పట్టుకో.

Then hold my hand.

బాలు : నీ చేతిలో పుస్తకాలున్నాయి కదా!

You have books in your hand!

గోపి : పరవాలేదు. రెండు చేతులలో
లేవుగదా!

Doesn't matter. I don't have
the books in both the hands.

బాలు : ఎందుకు నీ ఎడమకంటికి నీళ్లు
వస్తున్నాయి? కళ్ళు ఎర్రగా
ఉన్నాయి గూడా!

Why are tears there in your left
eye? Your eyes also look red.

Lesson 22

గోపి :	రెండు కళ్ళూ ఎర్రగా ఉన్నాయా?	Are both the eyes red?
బాలు :	ఎడమ కన్ను బాగా ఎర్రగా ఉంది. కుడికన్ను కొంచెం ఎర్రగా ఉంది.	The left eye is very red and the right one is also red but a little.
గోపి :	ఎడమ కంటిలో ఏదో ఉంది. అందుకే కన్ను నొప్పిగా ఉంది.	There is something in my left eye. That's why it is paining.
బాలు :	గాలి విపరీతంగా ఉంది. కళ్ళల్లో దుమ్ము పడుతోంది. కళ్ళజోడు పెట్టుకో!	The wind is blowing fast. The dust is getting into the eyes. Put on the spectacles.
గోపి :	జాగ్రత్త! నీ జేబుకు చిల్లి ఉంది. డబ్బులు కింద పడుతున్నాయి.	Be careful! You have a hole in your pocket and the coins are dropping down.
బాలు :	ఇదేమిటి? ఈ దోవలో ఇన్ని ముళ్ళు ఉన్నాయి? ఈ ముల్లు చూడు. ఎంత పెద్దదో!	What is this? There are so many thorns in this way. See how big is this thorn.
రవి :	అవును! జాగ్రత్తగా రా! ఎండ గూడా తీవ్రంగా ఉంది. కాళ్ళు కాలుతున్నాయి.	Yes! Walk carefully. It is also very hot. My feet are burning.
బాలు :	గిరి, శర్మ గూడా వస్తున్నారా?	Are Giri and Sarma also coming?
రవి :	ఆ! వాళ్ళు మనవెనక వస్తున్నారు. వాళ్ళ దగ్గర ఎక్కువ పుస్తకాలున్నాయి.	Yes! They are coming behind us. They have more books.
బాలు :	అవును, మన దగ్గర అన్ని పుస్తకాలు లేవు. మన సంచీ బరువుతక్కువ.	Yes. We don't have so many books. Our bag is less heavier (than their bag).

DRILLS

a. Build-up drill.

లేదు.

ఏమీ లేదు.

ఇంట్లో ఏమీ లేదు.

ఆ ఇంట్లో ఏమీ లేదు.

ఉంది.

ఏదోవుంది.

కంట్లో ఏదోవుంది.

నీ ఎడమ కంట్లో ఏదోవుంది.

ఉన్నాయి.

ముళ్లున్నాయి.

ఇన్ని ముళ్లున్నాయి.

దోవలో ఇన్ని ముళ్లున్నాయి.

ఇదేమిటి దోవలో ఇన్ని ముళ్లున్నాయి?

ఉంది.

నెప్పిగావుంది.

బాగా నెప్పిగావుంది.

కన్ను బాగా నెప్పిగావుంది.

కుడికన్ను బాగా నెప్పిగావుంది.

నా కుడికన్ను బాగా నెప్పిగావుంది.

లేరు.

ఎవరూ లేరు.

గదిలో ఎవరూ లేరు.

ఆ గదిలో ఎవరూ లేరు.

వస్తున్నాయి.

నీళ్ళు వస్తున్నాయి.

కంటికి నీళ్ళు వస్తున్నాయి.

కుడి కంటికి నీళ్ళు వస్తున్నాయి.

అతని కుడి కంటికి నీళ్ళు వస్తున్నాయి.

ఎందుకు అతని కుడి కంటికి నీళ్ళు వస్తున్నాయి?

చేస్తున్నాయి.

చప్పుడు చేస్తున్నాయి.

తలుపులు చప్పుడు చేస్తున్నాయి.

కిటికీ తలుపులు చప్పుడు చేస్తున్నాయి.

గాలికి కిటికీ తలుపులు చప్పుడు చేస్తున్నాయి.

నెట్టు.

దగ్గరికి నెట్టు.

బల్ల దగ్గరికి నెట్టు.

కుర్చీని బల్ల దగ్గరికి నెట్టు.

ఈ కుర్చీని బల్ల దగ్గరికి నెట్టు.

సరే, ఈ కుర్చీని బల్ల దగ్గరికి నెట్టు.

కదా!

తీసుకుపోవాలి కదా!

రైలుస్టేషనుకు తీసుకుపోవాలి కదా!

పుస్తకాలు రైలుస్టేషనుకు తీసుకుపోవాలి కదా!

మనం పుస్తకాలు రైలుస్టేషనుకు తీసుకుపోవాలి కదా!

b. Substitution drill**Model (i)**

కాలు నెప్పిగావుంది.

తల

తల నెప్పిగావుంది.

చెయ్యి

ఎడమకాలు

కుడికన్ను

రెండు కళ్ళూ

కాలు

Model (ii)

ఈ దోవలో అన్ని చెట్లున్నాయి.

ఎక్కువ

ఈ దోవలో ఎక్కువ చెట్లున్నాయి.

ఎన్ని

తక్కువ

ఇన్ని

Model (iii)

ఇదేమిటి, ఈ పెట్టెలో ఇన్ని పుస్తకాలున్నాయి?

సంచీ కలం

ఇదేమిటి, ఈ సంచీలో ఇన్ని కలాలున్నాయి?

ఊరు స్కూలు

చెయ్యి గీత

దోవ ముల్లు

ఇల్లు గది

Model (iv)

జేబుకు చిల్లివుంది.

సంచీలు

సంచీలకు చిల్లులు ఉన్నాయి.

పెట్టె

చొక్కా

జేబులు

కాయితాలు

Model (v)

రవి శర్మ వెనక వెళ్తున్నాడు.

పక్కన

రవి శర్మ పక్కన వెళ్తున్నాడు.

ముందు

కుడిపక్కన

ఎడమపక్కన

Model (vi)

సుశీల కలంతో రాస్తోంది.

కత్తి కొయ్యి

సుశీల కత్తితో కోస్తోంది.

కాలు నెట్టు

పెన్నిలు రాయి

బ్లేడు కొయ్యి

చేతులు కొట్టు

Model (vii)

రవి ఉత్తరం చదువుతున్నాడు. (రాయి)

రవి ఉత్తరం రాస్తున్నాడు.

1. గోపి మామిడి పళ్ళు ఏరుతున్నాడు. (కొయ్యి)

2. నేను పుస్తకం చదువుతున్నాను. (తియ్యి)

3. నువ్వు ఉత్తరం రాస్తున్నావు. (చూడు)

4. సరళ తలుపు తీస్తోంది. (కొట్టు)

5. అతను కుర్చీని తీసుకోస్తున్నాడు. (నెట్టు)

c. Interlocked substitution drill

Model

ఎండ తీవ్రంగా ఉంది.	జ్వరం
గాలి తీవ్రంగా
గాలి తీవ్రంగా ఉంది.	తలనెప్పి
విపరీతంగా విపరీతంగా
గాలి విపరీతంగా ఉంది.	ఎండ

d. Response drill

Model (i)

రవి ఎక్కడున్నాడు? (ఇల్లు)
రవి ఇంట్లోవున్నాడు.

1. మందు ఎక్కడ వెయ్యాలి? (కన్ను)
2. దుమ్ము ఎక్కడ పడుతోంది? (కళ్ళు)
3. రవి కలం ఎక్కడున్నది? (నా చెయ్యి)

Model (ii)

ఈ గదిలో ఎవరున్నారు?
ఆ గదిలో ఎవరూ లేరు.

1. నా సంచీలో ఏమున్నాయి?
2. నీ జేబులో ఏమున్నది?
3. మన ఇంట్లో ఎవరున్నారు?
4. మీ కుక్క ఎక్కడున్నది?
5. వాళ్ళ కలాలు ఎక్కడున్నాయి?

Model (iii) రవి ఏం చేస్తున్నాడు? (పుస్తకం-వెతుకు)

రవి పుస్తకం వెతుకుతున్నాడు.

1. గోపాలరావు ఏం చేస్తున్నాడు? (కిటికీ తియ్యి)
2. నేను ఏం చేస్తున్నాను? (చపాతీలు-చెయ్యి)
3. సరళ ఏం చేస్తోంది? (ఉత్తరం-రాయి)

Model (iv) శర్మ దగ్గర ఇరవై కలాలున్నాయి.

అన్ని కలాలు నా దగ్గర లేవు.

1. వాళ్ళ ఊళ్ళో ఇరవై నాలుగు మామిడి చెట్లున్నాయి.
2. సుబ్బారావు దగ్గర పది గులాబీ పూలున్నాయి.
3. మావూరికి నాలుగు రైళ్ళున్నాయి.
4. గీతా కమలా ఏం చేస్తున్నారు? (పూలు-కొయ్యి)
5. నువ్వు ఏం చేస్తున్నావు? (కుక్కను-కొట్టు)
6. శర్మ ఏం చేస్తున్నాడు? (నన్ను-నెట్టు)
7. అతను బైటికి వెళ్తున్నాడా? (లోపలికి-రా)

Model (v) స్కూలులో రవి ఉన్నాడు.

శర్మా! నువ్వు స్కూలుకు వెళ్ళకు; అక్కడ రవి ఉన్నాడు.

1. ఇంట్లో గోపాలరావుగారున్నారు.
2. లోపల పులి ఉన్నది.
3. బైట కుక్క ఉన్నది.
4. చెట్టు దగ్గర ఏనుగు ఉన్నది.

d. Transformation drill

Model (i)

ఎడమకన్ను కొంచెం ఎర్రగావుంది.

ఎడమకన్ను బాగా ఎర్రగావుంది.

1. కుడికాలు కొంచెం నెప్పిగావుంది.
2. తల కొంచెం నెప్పిగావుంది.
3. నీ చెయ్యి కొంచెం వేడిగావుంది.

Model (ii)

నా కాలు నెప్పిగా వుంది.

నా కాళ్ళు నెప్పిగా ఉన్నాయి.

1. నా చెయ్యి చల్లగావుంది.
2. నీ కన్ను చల్లగావుంది.
3. ఇక్కడ ముల్లుంది.

Model (iii)

ఆ పుస్తకంలో ఏముంది?

అందులో ఏముంది?

1. ఈ సంచిలో కలముంది.

2. ఆ పెట్టెలో నీ గడియారం ఉంది.

3. కొత్త చొక్కా ఏ పెట్టెలో ఉంది?

4. నా సంచీ ఏ అలమరలో ఉంది?

EXERCISES

a. Fill up the blanks with the present tense forms of the verbs given in the parentheses.

1. నేను (కుంటు)
2. కాఫీ (కాలు)
3. పుస్తకం కింద (పడు)
4. ఆయన (కుంటు)
5. రవి కింద (పడు)

b. Answer the following questions using the cue words.

1. శర్మ యిల్లు ఎక్కడున్నది? (స్కూలువెనక)
2. రైలు స్టేషను ఎక్కడున్నది? (పోలీసు స్టేషను ముందు)
3. మా యిల్లు ఎక్కడున్నది? (రవి ఇంటికి కుడి పక్కన)
4. దుమ్ము ఎక్కడ పడుతోంది? (నీ కన్ను)
5. సంచీ ఎక్కడుంది? (నా చెయ్యి)

An Intensive Course in Telugu

c. Answer the following questions using the adverbs suggested in the parentheses.

1. ఎండ ఎట్లా వుంది? (తీవ్రంగా)
2. గుంటూరులో ఎండ ఎట్లా వుంది? (విపరీతంగా)
3. గాలి ఎట్లా వుంది? (చల్లగా)
4. కాఫీ ఎట్లా వుంది? (వేడిగా)

d. Rewrite the following sentences changing the verb into present tense with the nouns given in the parentheses as subjects.

- ఆ మామిడి చెట్టు ఎక్కు! (నేను)
- నేను ఆ మామిడి చెట్టు ఎక్కుతున్నాను.
1. కుక్కను కొట్టు! (మీరు)
2. ఈ పని చెయ్యి! (నువ్వు)
3. ఈ పండు కొయ్యి! (మేం)
4. తలుపు తియ్యి! (సీత)
5. పుస్తకం చూడు! (ఆయన)
6. బైటికి వెళ్ళు! (పిల్లలు)
7. చెట్లకు నీళ్ళు పోయ్యి! (పిల్లలు)
8. రవికి ఉత్తరం రాయి. (ఎవరు)
9. శర్మను లోపలికి నెట్టు! (మనం)

e. Rewrite the following sentences changing the underlined nouns into opposite number.

1. ఇక్కడ ముల్లున్నది.
2. మా ఇళ్ళు మైసూరులో వున్నాయి.
3. రవి కన్ను ఎర్రగావున్నది.
4. మా అమ్మగారి కొళ్ళు నెప్పిగా వున్నాయి.
5. మా ఊళ్ళో సినిమా హాలున్నది.
6. అతని చేతులు చల్లగా వున్నాయి.

f. Answer the following questions in negation.

1. సుబ్బారావు గుంటూరులో ఎక్కడున్నాడు?
2. సరళ పుస్తకం మీద ఏమున్నది?
3. మీ ఇంటి దగ్గర ఎవరున్నారు?
4. మీ దగ్గర ఏమున్నాయి?

g. Conjugate the following verbs for present tense with నేను, మేం, నువ్వు, ఆయన, సీత and పిల్లి as subject.

వెళ్ళు చూడు తియ్యి కొట్టు

h. Frame at least 35 sentences from the following table using the present tense forms of the verbs given in the third column.

నువ్వు	బైట	వెళ్ళు
రవి	లోపల	రా
ఆమె	బైటికి	వెతుకు
	లోపలికి	రాయి
		చదువు

i. Match the following.

A	B
1. రవి	చెట్టు ఎక్కుతోంది. ()
2. సీత	పూలు కోస్తున్నాడు. ()
3. నేను	లోపలికి వెళ్తున్నావు. ()
4. నువ్వు	కుక్కను కొడుతున్నాను. ()
5. పిల్లి	ఉత్తరం రాస్తోంది. ()

VOCABULARY

పండు	fruit	నెట్టు	to push (v.t)
అందులో	in that	కట్ట	a bundle (n)
ఖాళీ	empty	కుంటు	to limp (v)
బైట	outside	చెయ్యి	a hand (n)
బ్లేడు	blade	చేతి-	oblique base of చెయ్యి
కత్తి	knife	చేతులు	hands (pl.form of చెయ్యి)
పదును	sharpness	ఎడమ	left (adj.)
లోపల	inside	కంటి	oblique base of కన్ను
కొట్టు	to beat; to hit; to knock	కళ్ళు	plural form of కన్ను
ఎదురుచూడు	await; look for	కన్ను	eye
ఇందులో	in this	కుడి	right-hand side (adj.)
-సారి	time (as in first time two times etc.)	కంట్లో	in the eye (locative form of కన్ను)
ఎందులో	in what	విపరీతంగా	severely; abundantly
చప్పుడు	noise; sound (n)	-ల్లో	a variant of locative case suffix -లో

An Intensive Course in Telugu

దుమ్ము	dust (n)	ముల్లు	thorn
కళ్ళజోడు	spectacles	తీవ్రంగా	severely
పెట్టుకో	to put on; to wear	కాలు	to burn (v.i)
చిల్లి	a hole	వెనక	behind; back side
దోవ	path, way	అన్ని	so many
ఇన్ని	these many	బరువు	weight
ముళ్ళు	plural form of ముల్లు	తక్కువ	less (n. & adj.)

GRAMMAR NOTES

22.1. యి/యి *yyi/yi* ending verbal bases change their final యి/యి *yyi/yi* to *స్ s* and lengthen the penultimate vowel, if it is short, when followed by a suffix beginning with *త్ t*.

కొయ్యి + తున్నా-ను = కోస్-తున్నాను = కోస్తున్నాను 'I am cutting.'
koyyi + tunnā-nu = kōs-tunnānu

రాయి + తున్నా-డు = రాస్-తున్నాడు = రాస్తున్నాడు 'He is writing.'
rāyi + tunnā-ḍu = rās-tunnāḍu

22.2. చూడు *cūḍu* 'see' becomes చూస్ *cūs* when followed by a suffix beginning with *త్ t*.

చూడు + తో-ది = చూస్-తోంది = చూస్తోంది 'She/It is seeing.'
cūḍu + tōM-dī = cūs-tōMdi

22.3. ట్టు *ṭṭu* ending bases change their final ట్టు *ṭṭu* to డ్ *ḍ* when followed by a suffix beginning with *త్ t*.

కొట్టు + తున్నా-డు = కొడ్-తున్నాడు = కొడుతున్నాడు 'He is beating.'
koṭṭu + tunnā-ḍu = koḍ-tunnāḍu

22.4. The locative words లోపల *lōpala* 'inside' and బయట *baiṭa* 'outside' are introduced in this lesson. Their oblique bases are లోపలి- *lōpali-* and బయటి- *baiṭi-* respectively.

22.5. The plural form of పండు *paMḍu* 'fruit' is పళ్ళు *paḷḷu*.

22.6. The instrumental case suffix -తో *tō* is also introduced in this lesson. Recall that the same suffix is also used in sociative case (20.4.).

కత్తితో కొయ్యి! *kattitō koyyi!* 'Cut with the knife'

22.7. Notice the causal relationship manifested by the dative case suffix -కు/కి *ku/ki* in sentences like:

గాలికి తలుపులు చప్పుడు చేస్తున్నాయి. 'The doors are making noise
gāliki talupulu cappuḍu cēstunnāyi. (rattling) because of the wind'

22.8. The benefactive (13.2.1) function of the dative case suffix is found in sentences like.

ప్రసాద్ రవికి ఉత్తరం రాస్తున్నాడు. 'Prasad is writing a letter to Ravi'
prasād raviki uttaraM rāstunnāḍu.

Here Ravi is the 'recipient.'

22.9. Notice the possessive function of the dative case suffix in the following sentences like

ఈ కత్తికి పదును లేదు. 'This knife does not have sharpness.'
ī kattiki padunu lēdu. (This knife is not sharp.)

(See 14.1.2; 14.1.3 and 14.14)

22.10. In the sentences like the following one the dative case suffix is used with the noun which denotes destination (15.6.2.) or goal.

ఆ కుర్చీని తలుపు దగ్గరికి నెట్టు. 'Push that chair to the door.'
ā kurcīni talupu daggariki neṭṭu.

(See 19.6. for the use of దగ్గరి *daggari*.)

22.11. The locative forms of అది *adi*, ఇది *idi* and ఏది *ēdi* are అందులో *aMḍulō* ఇందులో *iMḍulō* ఎందులో *eMḍulō* (in addition to దానిలో *dānilō*, దీనిలో *dīnilō* and దేనిలో *dēnilō* - i.e., oblique base +లో *lō* [3.5.] respectively.

An Intensive Course in Telugu

అది	<i>adi</i>	= అందులో/దానిలో	<i>aMdulō/dānilō</i>
ఇది	<i>idi</i>	= ఇందులో/దీనిలో	<i>iMdulō/dīnilō</i>
ఏది	<i>ēdi</i>	= ఎందులో/దేనిలో	<i>eMdulō/dēnilō</i>

22.12. Oblique bases and plural forms of the nouns కన్ను *kannu* 'eye' and చెయ్యి *cheyyi* 'hand' are as follows.

Noun	Oblique Base	Plural Form
కన్ను <i>kannu</i> 'eye'	కంటి <i>kaMṭi</i>	కళ్ళు <i>kaḷḷu</i>
చెయ్యి <i>cheyyi</i> 'hand'	చేతి <i>cēti</i>	చేతులు <i>cētulu</i>

22.13. కంటి 'in the eye' is the locative form of కన్ను *kannu*. (కంటిలో *kaMṭilō* cf. ఇంట్లో *iMṭlō* 'in the house' 13.16.)

22.14. The use of dative case suffix in locative function can be seen in the following sentences.

ఎందుకు నీ ఎడమ కంటికి నీళ్ళు వస్తున్నాయి? 'Why are there tears in your left eye?'
eMduku nī eḍama kaMṭiki nīḷḷu vastunnāyi?
 నీ జేబుకు చిల్లి ఉంది. 'There is a hole in your pocket.'
nī jēbuku cilli undi.

22.15. విపరీతంగా *viparītaMgā* 'severely; abundantly' తీవ్రంగా *tīvraMgā* 'severely' and నొప్పిగా/నెప్పిగా *noppigā/neppigā* are the adverbs derived from abstract nouns విపరీతం *viparītaM* 'severity; abundance', తీవ్రం *tīvraM* 'severity' and నొప్పి/నెప్పి *noppi/neppi* 'pain' respectively.

22.16. Notice the use of the following structure involving the adverbs given in 22.15 above in the sentences given below.

[abstract noun + adverbialiser గా *gā* (16.6) + existential verb]

ఎండ తీవ్రంగా ఉంది. *eMḍa tīvraMgā undi.* 'The sun is severe.'
 గాలి విపరీతంగా ఉంది. *gāli viparītaMgā uMdi.* 'The wind is severe.'
 సీత కాలు నొప్పిగా ఉంది. *sīta kālu noppigā uMdi.* 'Sita's leg is paining'
 హరి కన్ను నెప్పిగా ఉంది. *hari kannu neppigā uMdi.* 'Hari's eye is aching.'

22.17. The locative case suffix -లో *-lō* becomes -ల్లో *-llō* when it is added to a noun which has a cluster of consonants in its final syllable. This feature is more common in speech than in writing.

నీళ్ళు + లో = నీళ్ళల్లో	<i>nīḷlu + lō = nīḷḷallō</i>	‘in the water’
చెట్లు + లో = చెట్లల్లో	<i>ceṭḷa + lō = ceṭḷallō</i>	‘in the trees’

22.18. అన్ని *anni* 'those many' and ఇన్ని *inni* 'these many' are the quantitative adjectives used with neuter count nouns.

అన్ని బల్లలు	<i>anni ballalu</i>	‘so many (those many) benches’
ఇన్ని బల్లలు	<i>inni ballalu</i>	‘so many (these many) benches’

అన్ని *anni* and ఇన్ని *inni* are the corresponding demonstrative forms of interrogative form ఎన్ని *enni* 'how many' (4.4.2.).

ఎన్ని బల్లలు?	<i>enni ballalu</i>	‘How many benches’
---------------	---------------------	--------------------

22.19. Notice the use of the inclusive marker with an interrogative word alongwith a negative verb in the following sentences. (See 16.4.).

ఇందులో ఎక్కడా లేదు.	<i>iMdulō ekkadā lēdu.</i>	‘It is no where in this.’
బయట ఎవరూ లేరు.	<i>baiṭa evarū lēru.</i>	‘Nobody is there outside’

Also compare the usage రెండూ *reMḍū* 'both' (8.6.) with the usage రెండు కళ్ళూ *reMḍū kaḷḷū* 'both the eyes' which have the inclusive marker.

రెండు కళ్ళు	<i>reMḍu kaḷḷu</i>	‘two eyes’
రెండు కళ్ళూ	<i>reMḍu kaḷḷū</i>	‘both the eyes’
మూడు కలాలు ఇవ్వు.	<i>mūḍu kalālu ivvu.</i>	‘Give three pens.’
మూడు కలాలూ ఇవ్వు.	<i>mūḍu kalālū iv vu.</i>	‘Give all the three pens’